PÁLYÁZAT

Bakonysárkányi Fekete István Általános Iskola

Bakonysárkány

INTÉZMÉNYVEZETŐI ÁLLÁSRA

2013.

Pályázat kiírója:

Emberi Erőforrások Minisztere

KLIK Kisbéri Tankerület

2870 Kisbér, Széchenyi utca 2.

Pályázó:

Benisné Manner Melinda, igazgató

Bakonysárkányi Fekete István Általános Iskola

2861 Bakonysárkány Béke út 54.

Tel: 30/613 2332

Email: igazgato@sarkanysuli.hu

Tartalom

PÁLYÁZATI NYILATKOZAT 3
Célkitűzés 4
Helyzetelemzés 5
1. Külső környezeti adottságok 5
1.1 Helyünk a járásban 5
1.2 Partneri kör 6
2. Belső adottságok 7
2.1 Személyi feltételek 7
2.2 Tárgyi feltételek 9
2.3 Tanulói összetétel 12
2.4 Innovációs folyamatok 15
Vezetői program 18
3. Alapfeladatok 18
4. Fejlesztési elképzelések 19
4.1 Nevelés 19
4.2. Oktatás 21
4.3 A nevelést-oktatást támogató programok, hagyományok 25
4.4 Együttműködés, kapcsolattartás a partnerekkel 26
4.5 Pedagógus szerepváltás az oktatásban, IKT alkalmazása 27
4.6 Kiemelt nevelési-oktatási területek fejlesztése, kulcskompetenciák fejlesztése 28
4.7 Működésünk gazdasági feltétele 29
Záró gondolatok 29

PÁLYÁZATI NYILATKOZAT

Alulírott, Benisné Manner Melinda pályázatot nyújtok be a KÖZIGÁLLÁS honlapon 2013. április 26-án megjelent, 38-3/2013/KIK/107 azonosító számú, Bakonysárkányi Fekete István Általános Iskola intézményvezetői pályázatra.

- Kijelentem, hogy a vezetői állás betöltésére törvényileg előírt, valamint a pályázati kiírásban szereplő feltételeknek megfelelek, és ennek igazolásait mellékelem.
- Nyilatkozom arról, hogy hozzájárulok a teljes pályázati anyagom sokszorosításához, továbbításához (3. személlyel közléséhez).
- Nyilatkozom arról, hogy hozzájárulok személyes adataim pályázattal összefüggő kezeléséhez.

Pályázatomhoz mellékelem a következőket:

- Szakmai önéletrajz
- Végzettségeket igazoló oklevelek másolatai
- Erkölcsi bizonyítvány

Benisné Manner Melinda

pályázó

Bakonysárkány, 2013. május 21.

Célkitűzés

Az utóbbi évek társadalmi-gazdasági változásai egyaránt nagy erőpróba elé állították az oktatási ágazat résztvevőit és képviselőit.
Míg a tanulólétszám folyamatosan csökken, addig a pedagógusok munkája egyre nehezebb. Nap, mint nap új kihívásokkal kell szembenéznünk.

Talán elcsépeltnek tűnik az a megállapítás, hogy a ma fiataljait – akik a mobiltelefon, videó, számítógép, internet világában nőnek fel – nem lehet a korábbi módszerekkel tanítani, nevelni. A világ felgyorsult, így nekünk, pedagógusoknak is igyekeznünk kell ezzel lépést tartani. Meg kell újítani módszereinket, szakmai ismereteinket. Mindezek mellett meg kell oldanunk a jogszabályok által előírt adminisztrációs munkát is. Tudnunk kell követni, sőt alkalmazni a jogszabályi változásokat. És nem utolsó sorban hatékony megoldást kellene találnunk a napjaink legmegrázóbb jelenségére – az iskolai erőszakra, mely a tanulókat és pedagógusokat egyaránt sújtja.

Ezen kihívásoknak csak egy olyan tantestület tud megfelelni, ahol a közösség meghatározó eleme a jó munkaköri légkör, a megbízhatóság, kiszámíthatóság, együtt gondolkodás, közös tenni akarás.

A Bakonysárkányi Fekete István Általános Iskola tantestületében mindezek domináns elemek. Úgy érzem, hogy ehhez az iskolában eltöltött 19 éves munkámmal én is hozzájárultam Az elmúlt 13 évben igazgatóként, az azt megelőző hat évben helyettesként arra törekedtem, hogy egy jól együttműködő tantestülettel a nehézségeket közösen viselve, a sikereket együtt ünnepelve tudjuk végezni munkánkat.

Bár a feladat nem könnyű, de elég erőt, rálátást, elszántságot érzek magamban ahhoz, hogy – ha újabb kinevezést kapok – képes leszek intézményvezetőként továbbra is helytállni.
A döntéshez eddigi vezetői munkám és jelen pályázatom ötéves programja nyújthat segítséget.

Helyzetelemzés

1. Külső környezeti adottságok

1.1 Helyünk a járásban

Bakonysárkányban több mint 260 éve van oktatás. Az iskola mindig sokszínű nevelési-oktatási színteret biztosított a felnövekvő nemzedéknek. Ennek egyik bizonyítéka, hogy egy ideig német nyelvű oktatást is biztosítottak az itt élő német nemzetiség számára (1941-től).

Intézményünk, a Bakonysárkányi Fekete István Általános Iskola az utóbbi másfél évtized alatt több szervezeti átalakításon ment keresztül. Az Aka-Bakonysárkány-Vértesketheli Közös Igazgatású Közoktatási Intézmény 2007 szeptemberében alakult azzal a céllal, hogy hatékonyan és gazdaságosan tudja szolgálni Aka, Bakonysárkány és Vértesketheli településeken a lakosság nevelési, oktatási és művelődési igényeit. Fenntartója kezdetben a Kisbéri Többcélú Kistérségi Társulás volt, majd 2013 januárjától a Klebelsberg Intézményfenntartó Központ lett.

Az ABV KIKI jogelődje a Bakonysárkány-Vértesketheli ÁMK volt, mely 1999 szeptemberében alakult a Bakonysárkányi Általános Iskola beiskolázási körzetének bővülésével és fenntartói társulás létrehozásával. A kistérségben elsőként hoztunk létre olyan oktatási társulást, amely tagiskolával és tagóvodával is rendelkezett. A vértesketheli tagiskola azonban alacsony létszám miatt 2007-ben megszűnt, a diákok Bakonysárkányban tanulnak. Óvodai intézményegységeink Bakonysárkányban és Vértesketheli is voltak az állami átvételt megelőzően, iskola már csak Bakonysárkányban.

Szülői igények alapján német nemzetiségi oktatást vezettünk be 2005 szeptemberében hagyományos nyelvoktató formában.

Az utóbbi években szép számmal választanak bennünket a felsődobosi szülők is, bár nem tartoznak a beiskolázási körzetünkbe. Mára mondhatjuk, hogy négy község oktatását, művelődését szolgálja iskolánk. Mindez mikroközponti szereppel ruház fel bennünket. A járásban egyedüli intézményként látunk el nemzetiségi-oktatási feladatokat. A térséget általánosan jellemző csökkenő gyermeklétszám ellenére, az átalakítások és szabad választás hatására iskolánkban nőtt a diákok száma.

1.2 Partneri kör

Iskolakörzetünkre jellemző, hogy a családok szociokulturális helyzete az utóbbi évtizedben romló tendenciát mutatott. A szülők alacsony iskolázottsága és a családok rossz anyagi helyzete egyre gyakoribbá vált.

Némi javulást jelent, hogy a közelmúltban csökkent a munkanélküliség, s ezáltal a családok jövedelme kissé emelkedett.

A Központi Statisztikai Hivatal adatai szerint 2011-ben Kisbér körzetében az álláskeresők száma 7,9 %-kal (80 fő) fogyatkozott meg, a kistérségi ráta pedig 0,9 százalékponttal javult.

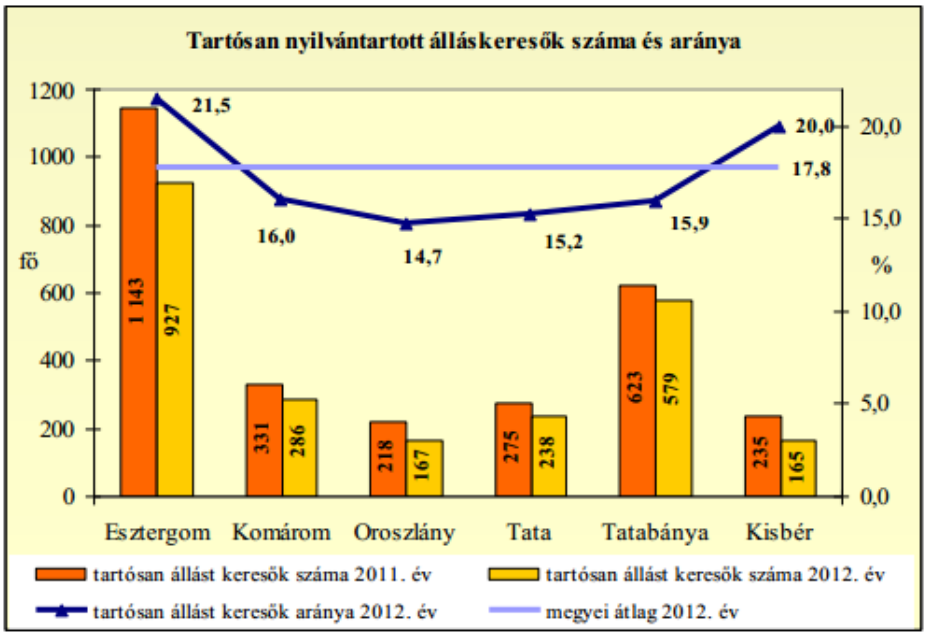

1.ábra: Álláskeresők száma (Forrás: KSH 2012)

Ha beiskolázási körzetünkben és a szomszédos Felsődoboson (szülői választás szerint a bakonysárkányi iskolába járnak a gyerekek) megvizsgáljuk a születések számát, a várható első osztályosok számára következtethetünk.

	2013/14	2014/15	2015/16	2016/17	2017/18	2018/19
Várható első osztályosok száma	19	20	18	19	17	18

1.táblázat: Várható beiskolázási adatok a születések alapján

Fenti táblázat alapján az iskolalétszámban stagnáló tendencia várható, a törvényi előírásoknak megfelelő minimum létszám mindenütt biztosított. Tovább emelik a számított létszámot a várható SNI tanulók (2014/15-ben pl. 3 fő). A bejáró tanulók utaztatásához továbbra is szükséges az iskolabusz működtetése.

Településünk (megyehatár) és a beiskolázási körzet települései kívül esnek a Komárom-Esztergom megye kulturális vérkeringésén, ezért az iskolának a szokásosnál is nagyobb szerepe van a a sokszínű nevelési, oktatási, kulturális szolgáltatások biztosítása terén.

2. Belső adottságok

2.1 Személyi feltételek

2.1.1 Pedagógusok

Jelenleg 16 engedélyezett pedagógus álláshellyel rendelkezünk, melyet 14 teljes munkaidős pedagógussal és két óraadóval működtetünk. A fennmaradó feladatokat túlórában látjuk el. Tartósan távol lévő nincsen.

A szakos ellátottságot az óraadókkal tudjuk biztosítani.

Pedagógusaink közül 2 fő egyetemi végzettséggel rendelkezik, további két fő jelenleg tanul a mesterképzésben, egy főnek van szakvizsgája, a többiek főiskolai végzettséggel rendelkeznek.

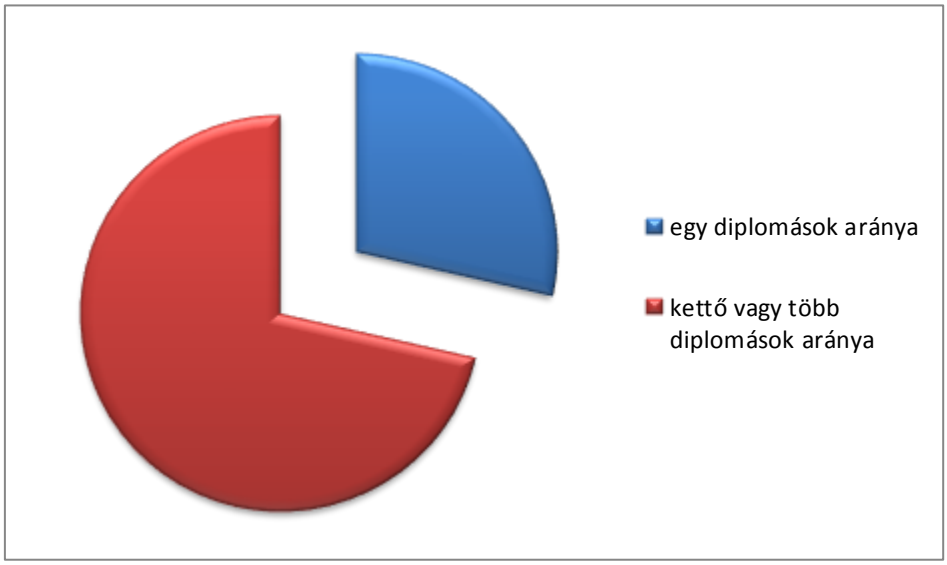

2. ábra: Pedagógusok képzettség szerinti megoszlása

Nagy előnyt jelent, hogy a tantestület közel háromnegyed része kettő vagy több diplomás. Ez egy kis létszámú tantestületnél, mint a miénk rendkívül kedvező irányba tudja befolyásolni a szakos ellátottságot, hiszen minden újabb diploma egy-egy új szak-szakterület ellátására jogosít.

A pedagógusok továbbképzéseken való részvételét, új diplomák megszerzését a továbbképzési normatíván felül pályázatok révén is támogattuk. A TÁMOP 3.1.5/09/A/2-2009-0033 pályázat keretében 2 fő másoddiplomát szerzett a hiányszakok pótlására (angol szak, fejlesztőpedagógus). A TÁMOP- 3.1.4/08/2-2008-0032 pályázati támogatásból a pedagógusok módszertani kultúrájának megújítása érdekében, a kompetenciaalapú oktatás módszertanának elsajátítására az alábbi tanfolyamokon vettek rész a pedagógusok:

- 5 fő 120 órás képzés (IKT-val segített oktatás, kooperatív módszerek, tantárgyi kompetenciaalapú oktatás, differenciált oktatás)
- 2 fő 60 órás képzés (SNI integráció)
- 2 fő 60 órás képzés (projekt- és változásmenedzsment képzés, projektpedagógia, epochális oktatás)

A TIOP 1.1.1-07 pályázat keretében teljes tantestületi képzést tartottunk az interaktív tábla használata témakörben.

3. ábra: Pedagógusok életkor szerinti megoszlása (fő)

Tantestületünk átlag életkora 47 év. Ez egyrészt nehézséget jelent, mert az idősebb kollégák olykor nehezebben váltanak az új módszerekre, korszerű eszközök használatára, különös gondot kell fordítani a képzésükre, önképzésükre. Ugyanakkor erőssége is a testületnek, hiszen több a tapasztalt, rutinos, sok évet az oktatásban dolgozók száma, akikre mindig lehet számítani, nem futamodnak meg a naponta szaporodó problémák elől. A tantestületi fluktuáció kicsi. Az elmúlt öt-hat évben alig volt távozó, illetve új belépő.

2.1.2 Nem pedagógus dolgozók

Mindösszesen egy fő kisegítő alkalmazott dolgozik intézményünknél, aki a takarítói feladatokat látja el a felsős épületben. Az alsós épületben egy félállású takarító látja el a feladatokat, aki az önkormányzat alkalmazásában áll. További egy fő részmunkaidős (10 óra/hét) karbantartó van, aki szintén az önkormányzat alkalmazásában áll.

2.2 Tárgyi feltételek

Az utóbbi években folyamatosan megújuló épületben, komfortosabb környezetben vártuk diákjainkat. Az új mosdók, a tágas aula a mai kor követelményeinek megfelelőek.

Különleges kínálatunk a "Kétkultúrájú alkotópadlás": fafaragó és fazekas műhellyel illetve tankonyhával.

4. ábra: Alkotópadlás a Bakonysárkányi Általános Iskolában

A közelmúltban új informatika termet építettünk. A pedagógusok többsége használja az IKT eszközöket, ez a külső és belső továbbképzéseknek köszönhető.

Alsó tagozatos épületünket teljesen felújítottuk, bővítettük és korszerűsítettük.

5. ábra: Új eszközök és épület a Bakonysárkányi Általános Iskolában

Gyermekbarát, esztétikus környezetbe várjuk a legkisebbeket. Megújult tornatermünkben a sportoláson kívül kulturális programoknak is helyet biztosítunk. A modern oktatási eszközöket, segédanyagokat folyamatosan bővítettük. Szinte minden teremben van interaktív tábla, minden második diákra jut egy számítógép. Folyamatos és sikeres pályázási gyakorlatunknak köszönhetően az informatikai eszközök rendszeresen bővültek: tanulói laptopok, szavazószett, stb. 2010 októberében készült el multimédiás pedagógiai műhelyünk "Talentum terem" elnevezéssel. Asztali számítógéppel, laptopokkal, digitális fényképezőgéppel és kamerával, színes nyomtatóval és mobil interaktív táblával várjuk a multimédiával foglalkozni vágyó, tehetséges fiatalokat.

A tárgyi feltételek javítását a sikeres pályázatokból tudtuk biztosítani.

Az elmúlt évek fontosabb pályázatai, támogatásai, melyek segítségével épületadottságainkat és eszközellátottságunkat tudtuk fejleszteni az alábbi táblázatban láthatók:

Pályázat, támogató neve	Fejlesztés tárgya
KDOP-5.1.1/2F-2f-2009-0010 Iskola felújítás és modernizáció	Alsós épület teljes felújítása, bővítése tanteremmel, tornateremmel, fejlesztőszobával, étkezővel; kompetenciaalapú oktatást támogató bútorzat beszerzése
ÖTM rendelet szerinti pályázat, 2008	Felsős iskolabővítés, informatika szaktanterem építése
TIOP 1.1.1-09 Tanulói laptop program	21 db tanulói laptop, mobil töltőkocsi 1 db tanári laptop
TIOP 1.1.1-07 Pedagógiai módszertani reformot támogató informatikai infrastruktúra fejlesztése	3 db interaktív tábla, oktatási szoftverek 11 db asztali számítógépes konfiguráció WIFI csomag szavazócsomag
LEADER Talentum terem kialakítása, 2009	foglalkoztató kialakítása, bútorzat, 1 db interaktív tábla 1db digitális fényképezőgép 1 db digitális kamera 2 db laptop 1 db asztali számítógép színes nyomtatóval
Rendelethez kapcsolódó informatikai támogatás, 2010	4 db asztali számítógép 4 db monitor
TÁMOP 3.1.5/09/A/2-2009-0033	1 db tanári laptop
TÁMOP- 3.1.4/08/2-2008-0032	Kompetencia alapú oktatást segítő taneszközök
ALCOA támogatás, 2009	1 db interaktív tábla csomag
NTP-KTMK-11-0002, 2012 Természettudományos talentumműhely	Természettudományos tehetséggondozást segítő taneszközök, kísérleti készletek

Összességében elmondható, hogy az utóbbi 10 évben – irányításommal működő – iskolánk mindkét épületét teljes egészében felújítottuk, modernizáltuk, bővítettük,

hogy ezáltal biztosítani tudjuk a hozzánk járó tanulók esélyegyenlőségét, megfeleljünk a 21. század kihívásainak és korszerű oktatási környezetet kínáljunk a diákoknak. A felújítások esetén szem előtt tartottuk az energiatakarékossági szempontokat, alkalmazunk alternatív fűtési módot is. A bútorzat és taneszköz beszerzések esetén az egészséges életmód követelményeit (ergo bútorok) és korszerű módszerek (kooperatív módszerekhez hatszög asztalok, IKT-val segített oktatáshoz informatikai eszközök) alkalmazhatóságát tartottuk szem előtt.

2.3 Tanulói összetétel

Iskolánk népszerűségét mutatja, hogy 2005-től más – Bakonysárkányon kívüli – településekről is járnak hozzánk diákok. Számuk emelkedő tendenciát mutat. A vértesketheli diákok számának kisebb arányú csökkenése nem az iskolától való elfordulással, hanem a tanköteles tanulók számának csökkenésével magyarázható.

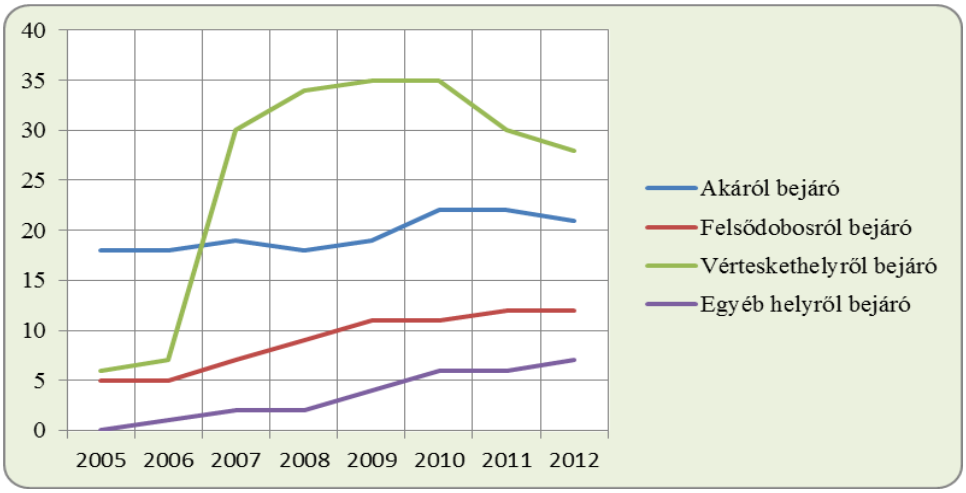

6. ábra: Bejáró tanulók számának alakulása

Iskolánk jelenlegi beiskolázási körzete:

- Aka (település lakosságszáma: 275)
- Bakonysárkány (település lakosságszáma: 984)
- Vértesketheli (település lakosságszáma: 648)

Mind többen íratják hozzánk gyermeküket a közeli Felsődobosról és a szomszédos városokból is akadnak jelentkezők.

A tanulólétszám növekedése jól kimutatható, bár az intézmény még így is kis méretűnek számít. Nyolc évfolyamos általános iskola, tanulólétszáma jellemzően 135-150 fő között mozog (számított létszám magasabb). Sajnos a tanulólétszám

emelkedésével párhuzamosan a hátrányos helyzetű diákok száma is nőtt. Rájuk a rossz szociális, kulturális háttér, a bizonytalan családi körülmények, szülők alacsony iskolázottsága, rossz lakáskörülmények, alacsony szülői jövedelmek jellemzők. Statisztikát 2004 óta vezetünk a HH-s diákokról, az akkori 11%-ról 28%-ra nőtt az arányuk.

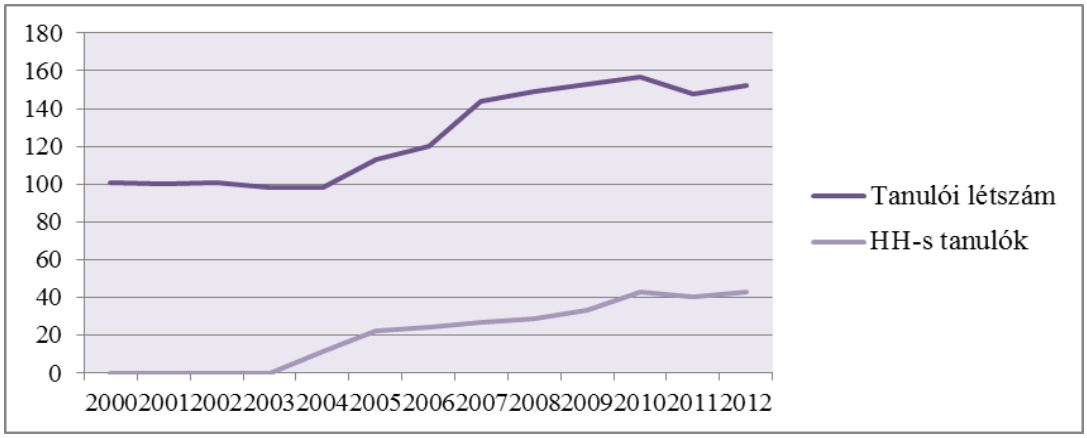

7. ábra: Tanulólétszámok és HH-s tanulók számának változása

Hasonlóan kedvezőtlen tendencia, hogy a sajátos nevelési igényű és különösen a beilleszkedési, tanulási, magatartási zavarral küzdők száma is emelkedett az utóbbi években. Míg a 2000-es évek elején még nem volt ilyen tanulónk, addig mára megközelíti a 12%-ot arányuk.

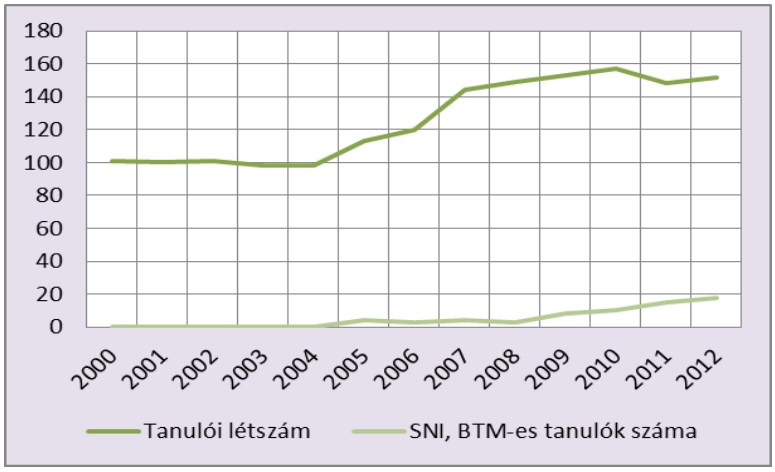

8. ábra: SNI és BTM tanulók számának változása az összes tanulóhoz viszonyítva

Ígéretes, hogy a nemzetiségi oktatás iránti érdeklődés, bevezetése óta nem csökkent. A tanulók heti 5 órában tanulják a nemzetiségi nyelvet és irodalmat, továbbá heti egy órában a nemzetiség kultúrájával, hagyományaival ismerkednek. A nemzetiségi oktatásban való részvétellel, nemcsak a nemzetiségi kultúra átörökítéséhez járul hozzá az iskola, hanem több szolgáltatáshoz is jut a tanuló. Eredményesebben sajátítja el a német nyelvet és jobb esélyekkel indul a középiskolába, majd később a munkaerőpiacra is.

Ha a továbbtanulási mutatókat vizsgáljuk két tendenciára érdemes odafigyelnünk. Bár igencsak hullámzóak a görbék, egyértelműen látszik, hogy a tovább nem tanulók aránya mára stabilan lecsökkent 0-ra, és a gimnáziumban továbbtanulók aránya nőtt. A hullámzás a viszonylagosan alacsony osztálylétszámokkal (16-22 fő) magyarázható. Már egy-két tanuló más irányú választása is jelentősen megváltoztatja az osztálybeli arányokat. A szakközépiskolától elfordulni látszik a gyerekek egy része. A szakiskolában továbbtanulók számáról nemigen lehet messzemenő következtetést levonni.

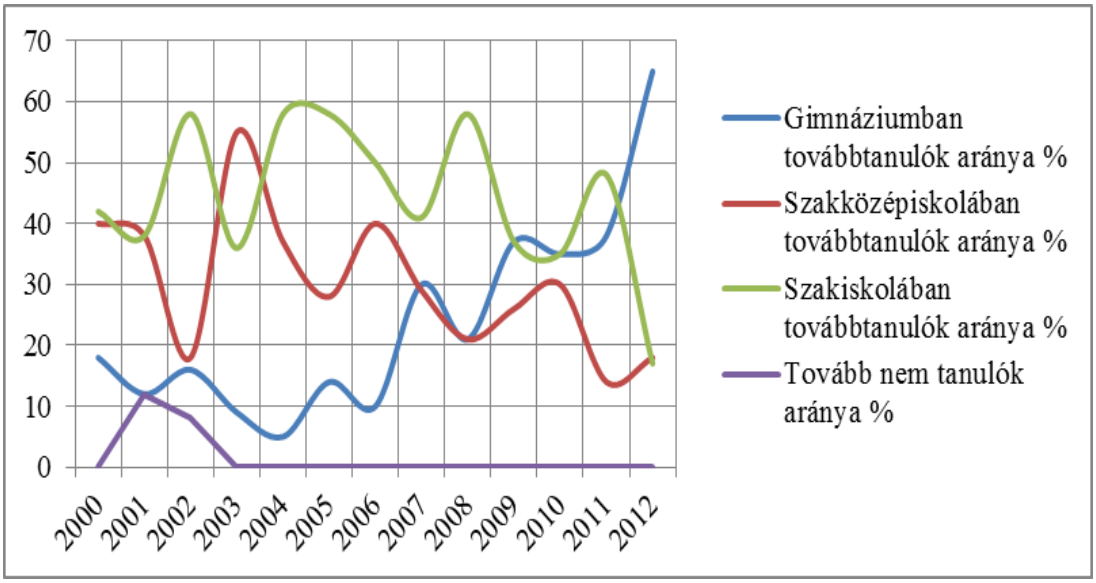

9. ábra Továbbtanulók aránya iskolatípusonként

Érdemes megvizsgálni az iskola lemorzsolódási mutatóit is.

	2008/09-es tanév								2009/10-es tanév								2010/11-es tanév								2011/12-es tanév							
Év-folyam	1	2	3	4	5	6	7	8	1	2	3	4	5	6	7	8	1	2	3	4	5	6	7	8	1	2	3	4	5	6	7	8
Ism szá ma	1	0	0	1	0	0	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

2. táblázat: Lemorzsolódók száma évfolyamonként

A viszonylagosan alacsony létszámú osztályok (csak egy osztályban érjük el a törvényi maximális létszámot) lehetővé teszik a személyre szabott bánásmód alkalmazását, az egyéni fejlesztési ütemeket, ezért rendkívül alacsony a lemorzsolódás aránya.

2.4 Innovációs folyamatok

Intézményünkben az elmúlt évtizedben több innovációs folyamat is lezajlott, melyeknek mérhető eredményei vannak.

2.4.1 Tehetséggondozás

Rendszeresen pályáztunk a Közoktatási Modernizációs Közalapítványhoz, később a Nemzeti Tehetség Programra, továbbá a megyei Közoktatásért Közalapítványhoz és a Tempus Közalapítványhoz, azzal a céllal, hogy tehetséges gyermekeinknek olyan tanórán kívüli programokat, versenyzési lehetőséget biztosíthassunk, amivel segítjük tehetségük kibontakoztatását.

Nyertes pályázatainkból néhány:

- KOMA, 2002 Környezetvédelmi szakkör, szaktábor
- KOMA, 2003 Környezetvédelmi kiadvány szerkesztése
- KOMA, 2004 Kulcskompetenciák fejlesztése a természettudományos oktatás területén, szakköri foglalkozások, szaktábor szervezése
- Tempus Közalapítvány, Világ-Nyelv program, 2005 nyelvi fejlesztés

- KEMKA, 2005-2009, Sárkányok mesemondó versenyének szervezése, térségi szavalóverseny rendezése
- KEMKA, 2002-2010, tanulók versenyeztetése
- NTP, 2012 Természettudományos talentumműhely, 60 órás tehetséggondozó foglalkozás, Kutató Diákok Napja elnevezésű program

Tehetséges tanulók eredményei a tanulmányi versenyeken számokban mérve:

Tanév	Megyei döntők jó helyezéseinek száma (1-10. helyezés)	Országos döntőbe jutottak száma
2003/04	5	3
2004/05	12	2
2005/06	8	1
2006/07	9	3
2007/08	18	2
2008/09	15	3
2009/10	12	5
2010/11	13	6
2011/12	17	4

Figyelembe véve az iskolalétszámokat ez figyelemre és elismerésre méltó arányt jelent. Ha az elmúlt tanévi megyei tanulmányi versenyek eredményeit a felső tagozatosokra vetítjük, akkor ez 24 %-os arányt jelent. Tovább dicséri a tantestület tehetségfejlesztő munkáját, hogy a tanulók társadalmi hátteréből és tapasztalatainkból arra lehet következtetni, hogy kevés gyermek kap otthonról segítséget a versenyekre való felkészüléshez. Alacsony a szülők átlagos iskolázottsága, nincs tudomásunk magánórákra járó diákokról.

Több tanulónk ért el tanulmányi verseny **országos döntőjén első** helyezést.

2.4.2 Nemzetiségi oktatás bevezetése

Szülői igény alapján és a beiskolázási körzet nemzetiségi kultúrájának ápolása céljából vezettük be 2005-ben a német nemzetiségi nyelvoktatást hagyományos nyelvoktató formában.

Ennek eredményeképp az iskola tartalmában és a külső vonásokban is átalakult:

- évente szervezünk nyelvi tábort anyanyelvi környezetben (Ausztria, Németország)
- látogatjuk a hazai németség kiállítóhelyeit
- fejlesztettük iskolai könyvtárunkat német nyelvű könyvekkel, folyóiratokkal
- iskolánkban kétnyelvű feliratok jelentek meg
- nemzetiségi hagyományainkat kézműves foglalkozások és tanórán kívüli programok keretében is ápoljuk
- az eredményesen tanulók Junior nyelvvizsgán vesznek részt.

2.4.3 Módszertani innovációk

Korábban leírtak szerint intézményünk már 2004-ben foglalkozott a kulcskompetenciák fejlesztésével a természettudományos oktatás területén.

A TÁMOP- 3.1.4/08/2-2008-0032 pályázat keretében a 2009/10-es tanévtől pedig az alábbi területeken kezdtük el bevezetni a kompetenciaalapú oktatást:

- matematika-logika
- szövegértés-szövegalkotás
- idegen nyelv.

Továbbá:

- bevezettük egy évfolyamon a tanulói laptop programot
- a tanórák 30%-a IKT alapú
- alkalmazzuk az online mérést és értékelést
- újszerű oktatási formákat alkalmazunk: kooperatív oktatás, projektpedagógia, témahét.

Pedagógus kollégáimmal az alábbi innovációkat dolgoztuk ki, melyeket más iskolák számára is hozzáférhetővé tettünk a szolgáltatói kosárban:

- „Két hét lyukasóra" projektprogram környezetismereti témakörben
- Matematikai tárgyi játékok a kompetenciaoktatás szolgálatában (tanulói munkafüzet és tanári segédlet)
- Német hon- és népismereti munkafüzet és tanári segédlet
- „Gyökereink" – nemzetiségi oktatást segítő fejlesztés.

Összességében elmondható a statisztikai mutatók alapján, hogy az iskola tárgyi feltételeinek (épület adottságok, eszközellátottság) javulásával, az új oktatási módszerek (kooperatív módszerek), képzéstípusok (nemzetiségi oktatás) és oktatási innovációk bevezetésével, valamint megfelelően képzett pedagógusokkal, a szakos ellátottság emelésével sikerült az iskolát vonzóvá tenni, ennek eredményeképpen javultak a beiskolázási mutatók. Egyre többen választják az intézményt a beiskolázási körzeten kívüliek is. Bár a létszámok növekedésével párhuzamosan a HH és BTM gyermekek száma is megnőtt, a viszonylagosan alacsony osztálylétszámok segítik az integráció hatékonyságát valamint a személyre szóló bánásmód és egyéni fejlődési ütemek alkalmazását. Ezáltal alacsony a lemorzsolódás és kedvezőbb a gimnáziumban továbbtanulók aránya.

Vezetői program

3. Alapfeladatok

Iskolánk alapvető feladatait a következő tanévtől a 2011.évi CXC. törvény és a 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet alapján összeállított Pedagógiai programunk határozza meg, melyet 2013. március 31-ig kellett módosítanunk.

Olyan intézményt szeretnék irányítani, ahol:

- A gyermekek, diákok számára olyan ismereteket és neveltségi szintet tudunk biztosítani, mely megfelelő alapot ad eredményes önmegvalósításukhoz;
- Alakuljon ki olyan kötődés az intézmény iránt, hogy néhány év távlatából visszagondolva, büszkék legyenek arra, hogy iskolánk diákjai voltak;

- A szülők biztonságban tudhassák gyermeküket, intézményi keretek között biztosított legyen gyermekük számára a ráépíthető alapismeret, általános műveltség, emellett többletköltség nélkül az alapfokú nyelvismeret, a készségszintű informatikai eszközhasználat;
- A munkatársak számára biztos munkahelyet, megélhetést és a szakmai kibontakozáshoz színteret adhassunk;
- A fenntartó szemszögéből pedagógiailag eredményes, racionálisan gazdálkodó, szabályosan működő intézmény legyünk;
- Az intézmény szempontjából a jelenlegi ismertségű és elismertségű iskola maradjunk;
- A szakma tekintetében hozzájáruljunk a pedagógus hivatás presztízsének emeléséhez, a tartós minőségi munkavégzéssel.

4. Fejlesztési elképzelések

4.1 Nevelés

Világszinten problémát jelent a viselkedési problémák kezelése, elsősorban az agresszió jelenléte az iskolákban, a tanulók közötti verbális és tettleges bántás. A gyerekekben ma sokkal nagyobb a feszültség, a türelmetlenség, apróságokon képesek egymással összekapni. Ez ellen naponta küzdünk. Ahhoz, hogy az oktató munkánk hatékony legyen, meg kell teremtenünk azt az együttműködő, elfogadó légkört, amelyben a tanítás-tanulás folyamata megvalósulhat.

A nevelő ráhatásoknak meg kell előzniük az oktatási tevékenységünket, csak a tanulói együttműködés megteremtésével lehet munkánk eredményes. Így először nevelnünk kell; emberi, erkölcsi értékeket kell közvetítenünk; képessé kell tennünk tanulóinkat a közösségben való együttműködésre. Sajnos ma a családok nagy része nem tudja biztosítani azt a szerető, nevelő légkört, amelyben a gyermek harmonikusan fejlődhet. (Széteső családok, munkanélküliség, megélhetési gondok, a megélhetési gondok miatt kevesebb idő jut a gyermekre, hiányzik a megfelelő, korlátok gyerekek elé állítása, a kamaszok kezelhetetlen reakcióival szemben nő a szülői tehetetlenség.)

A reklámok világa és a média a termelő-fogyasztó embereszményt sugallja, amellyel nehezen tud az iskola szembeszállni. A jövő iskolájának ez a nagy kihívása:

értékválsággal küzdő társadalmi viszonyok között a gyermekekből pozitív emberi értékeket követő és közvetítő, alkotó együttműködésre képes embereket nevelni.

Ehhez meg kell nyernünk a szülőket, mert csak velük közösen, egységes elvárásokkal érhetünk el eredményeket.

Feladatunk, lehetőségeink a jövőben:

- **Erkölcstan, hit és erkölcstan oktatás bevezetése** az első és ötödik évfolyamon felmenő rendszerben. A foglalkozásoknak célja, hogy a gyerekek erkölcsi normáit fejlesszük, a közösségi kapcsolataikat segítsük és együttműködésre neveljük őket.
- **Délután négy óráig foglalkozásokat** biztosítunk a gyermekeknek a délutáni szabadidő hasznos eltöltésére, a tanórákra való felkészülésre. Ehhez több napközis és tanulószobás csoportot kell beindítani. Jelenleg a tanulócsoportok több évfolyam diákjaiból szerveződnek. A csoportok homogenitásának növelésével a hatékonyságot, a nevelő hatás eredményességét is növelni tudjuk.
- Feladatunk a negatív hatások és magatartási minták hatásának csökkentése, a pozitív minták megerősítése, az együttműködési kompetenciák erősítése, fejlesztése. Sikere elsősorban egy folyamatos, következetes, összefogásra épülő, egységes elvárások alapján működő pedagógiai tevékenységtől függ. A kezdeti feladatok az 1-4 évfolyamon tanító kollégákra hárulnak. Ki kell alakítani a tanulókban az intézményre jellemző szokásrendet, pótolni kell a mentális hiányosságokat, meg kell teremteni az óvoda és iskola közötti zökkenőmentes átmenetet. Ehhez folytatnunk kell a korábban is sikeresen működő **iskola előkészítő programjainkat**.
- Megválasztásom esetén minden osztályfőnöknek kötelezővé teszem a **szociometriai felmérés** elkészítését és annak elemezését. A tapasztalatokat pedig a közösség formálás terén kell hasznosítani.
- Az új jogszabályi környezet lehetőséget biztosít a jövő tanévtől **pedagógiai asszisztens** és félállású **iskolapszichológus** foglalkoztatására. Amennyiben alkalmazásuk megvalósul, jelentős segítséget tudnak nyújtani a pedagógusok nevelő munkájához.

A fegyelmezetlen tanulókkal szembeni további intézkedéseket kell bevezetni, illetve a meglévőket folytatni kell:

- Folyamatos figyelem, ellenőrzés és gyakori beszélgetések ezekkel a tanulókkal, vezetői, osztályfőnöki, szaktanári szinten.
- Rendszeres kapcsolattartás az érintett tanulók szüleivel személyesen, illetve telefonon keresztül.
- Gyakori óralátogatások, melyeken ezek a tanulók ellehetetlenítik a tanítást, osztályfőnöki szinten is.

A jövőben meg kell teremtenünk annak a lehetőségét, hogy a példás magatartású, szorgalmas, kimagasló tanulmányi munkát nyújtó, jó versenyeredményeket elérő tanítványainkat megfelelő színvonalon tudjuk jutalmazni, legyen motiváló hatása a többiek számára is (pl. kedvezményes vagy ingyenes tanulmányi kirándulás, tanév végi tárgyjutalom).

4.2. Oktatás

Iskolánkban 2013 szeptemberétől az **új Pedagógiai programunk** szerint fogunk oktatni. Az új kerettantervet az első és az ötödik osztályban vezetjük be felmenő rendszerben. Talán a legfontosabb változás, hogy nagy figyelmet szentelünk az egészséges életmód kialakítására, arra, hogy a tanulókban kialakítsuk a testmozgás iránti igényt. Ehhez már szeptemberben az évfolyamok felében kötelezővé tesszük a **napi egy testmozgásos órát**, amely a testnevelés tanórák mellett tánc és mozgás foglalkozásokat is jelent. Mindennek megvalósításához megfelelő személyi és tárgyi feltételekkel rendelkezünk.

A **nemzetiségi oktatást** igénylők részére a továbbiakban is biztosítjuk a német nyelvoktató formát, a heti 5 nemzetiségi nyelv és irodalom órát és a honismereti órákat. A német nyelv oktatása mellett az angol nyelv tanulását is lehetővé tesszük a diákoknak választható/szakköri formában. 2011 májusában az Oktatási Hivatal szakmai ellenőrzést végzett a nemzetiségi oktatás terén. Idézet a szakértői összefoglalóból:

„Az iskola munkája a dokumentáció és a német nemzetiségi jelleg megjelenése terén is példamutató. A hagyományos kézműves mesterségek felelevenítése, a tanulást a cselekvéssel egybekötött pedagógiai programja innovatív és igen eredményes. Jó

gyakorlataik módszertanilag alaposan kidolgozott projektek, pedagógiai eljárások; bennük rengeteg ötlet és a tanulókhoz alkalmazkodó motivációs eljárás van. Az IKT, a kooperatív módszerek, differenciált oktatási formák alkalmazása, a tanulói kompetenciák fejlesztése, digitális tananyagok alkalmazása, és mindezek összekapcsolása a német nemzetiségi nevelés-oktatás követelményeivel jelentős felhalmozódott pedagógiai és kisebbségpolitikai potenciál. Javaslat az, hogy ezt a példaértékű gyakorlatot terjesszék kistérségükben és az általuk elérhető közoktatási intézmények körében." A nemzetiségi oktatás terén célom, hogy a jelenlegi színvonalat sikerüljön a jövőben is megtartani.

A korszerű **informatikaoktatást** a kötelező tanórákon kívül szakköri formában is biztosítjuk. Valamennyi tantárgy oktatása esetén teret és eszközt szeretnék biztosítani az IKT-val támogatott tanórák arányának megtartásához vagy inkább megemeléséhez.

Kiváló versenyeredményeink a **természetismeret, a földrajz és a természettudományos tárgyak** oktatása terén arra ösztönöz, hogy vezetőként ezt a területet a továbbiakban jobban támogassam, mert a befektetett erőforrásoknak eredménye van. A helyi tantervben új tantárgyként jelenik meg a természettudományi gyakorlatok című tárgy az ötödik, majd felmenő rendszerben a hatodik évfolyamon.

A **matematika és magyar** tantárgyak oktatásnak a jövőben is fontos szerepet kell kapni oktatásunkban. Több évfolyamon megemeltük ezen órák számát a szabadon választható órakeretből. Meg kell tartani a felvételi előkészítő foglalkozásokat és a matematika, valamint a szövegértés, szövegalkotás kompetenciaalapú oktatását. A kompetenciaalapú oktatás bevezetésének (2009-től) már látható eredményei vannak. Ennek szemléltetésére a 2004-es és a 2011-es kompetenciamérések eredményeit hasonlítom össze az alábbi grafikonok segítségével a 8. osztályban.

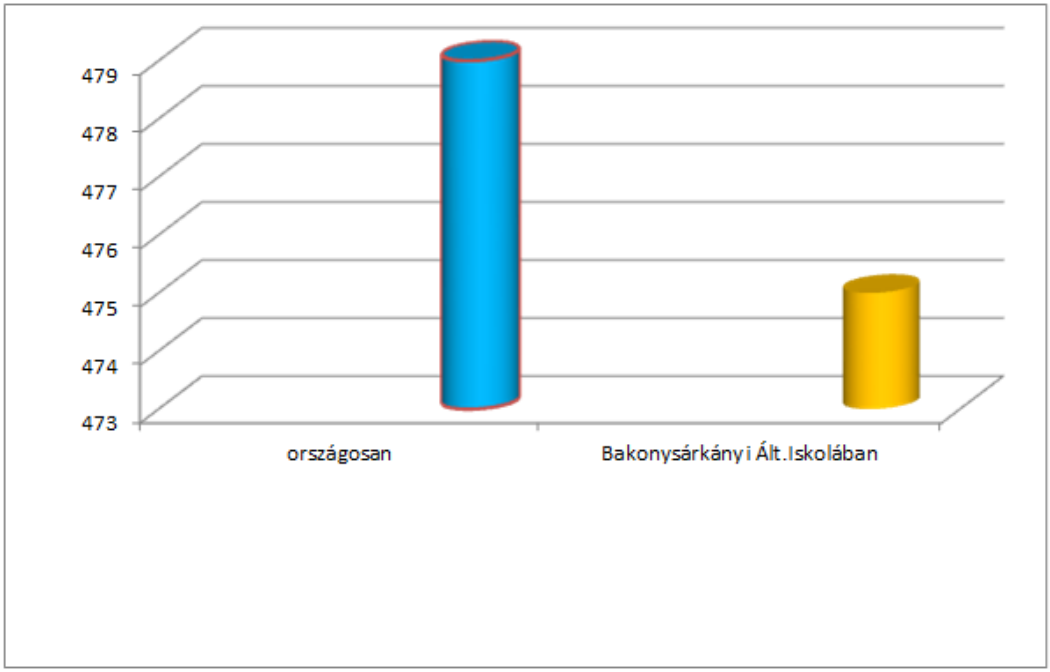

10. ábra: Nyolcadik osztályos tanulók átlagteljesítménye szövegértésből, 2004

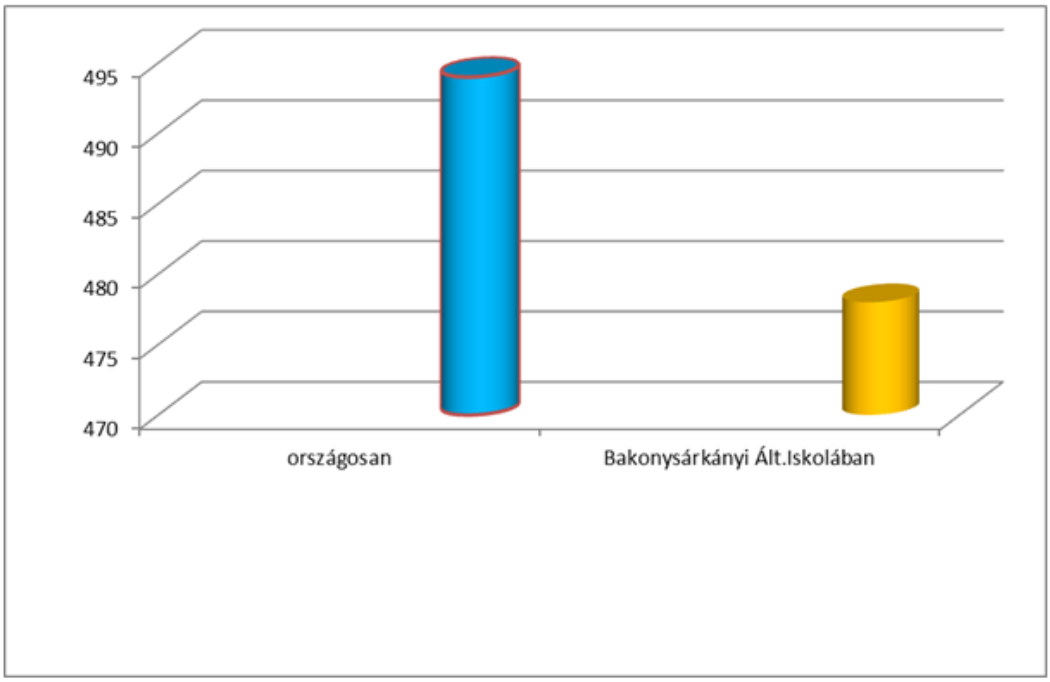

11. ábra: Nyolcadik osztályos tanulók átlagteljesítménye matematikából, 2004

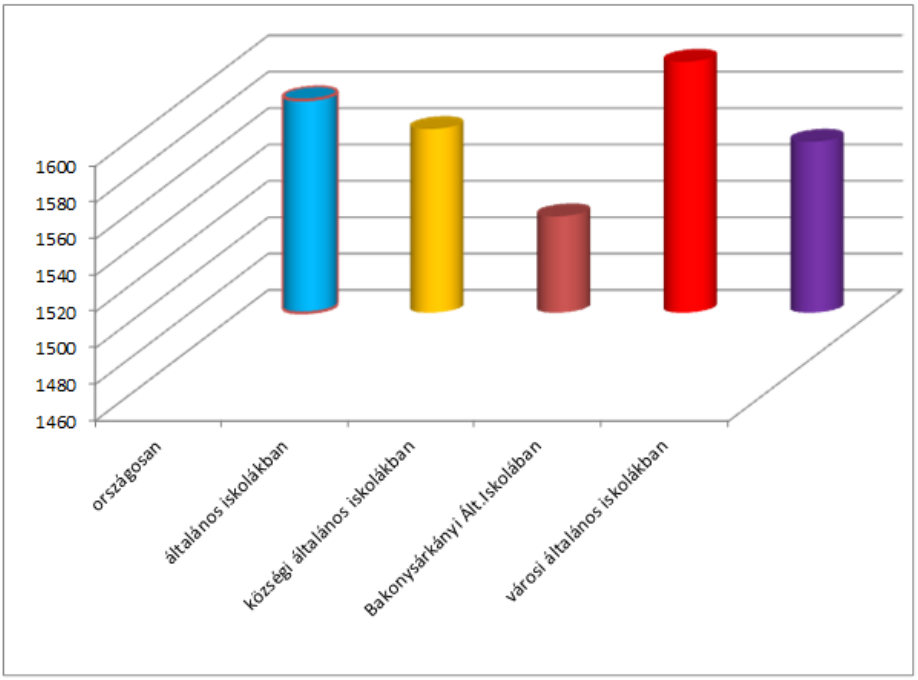

12. ábra: Nyolcadik osztályos tanulók átlagteljesítménye szövegértésből, 2011

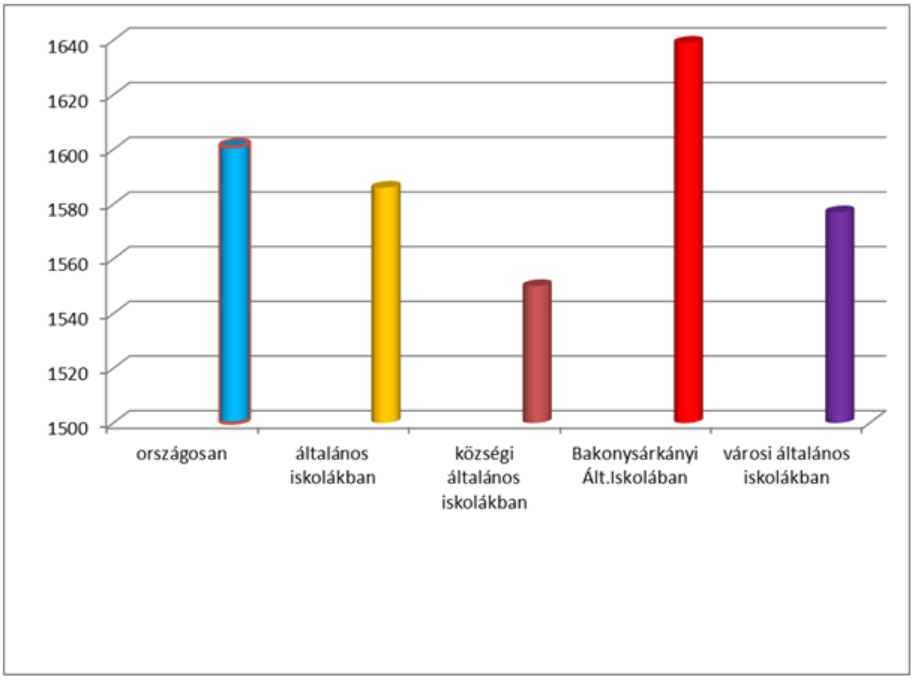

13. ábra: 8. osztályos tanulók átlagteljesítménye matematikából, 2011

Folyamatosan reagálnunk kell arra a változásra, amely a tanulói összetételben bekövetkezett az utóbbi tíz évben. Emelkedett az **SNI és BTM tanulók** aránya. Különösen a tanulási nehézséggel küzdők száma növekedett meg. Ez új feladatot jelentett az iskolában, melyhez kapcsolódóan a személyi és tárgyi feltételeket

megteremtettük. Két fejlesztőpedagógust alkalmazunk és egy jól felszerelt fejlesztőszobát alakítottunk ki. A szakszolgálat által előírt fejlesztő foglalkozásokat biztosítottuk a tanulóknak. Ezt a jövőben is hasonlóan fogjuk megoldani, szem előtt tartva, hogy a fejlesztésben résztvevő kollégák folyamatosan figyelemmel kísérik a szakmódszertani újításokat, és amit lehet, alkalmaznak saját munkájukban is. Az osztálytanítóknak és szaktanároknak is külön figyelemmel kell kísérni ezen tanulók egyéni fejlődését és szoros kapcsolatot kell tartani szüleikkel.

A rehabilitációs foglalkozások szakszerű biztosításához a jövőben is együtt fogunk működni a pedagógiai szakszolgálattal, illetve a tankerülettel. Az SNI (enyhe ért. fogyatékos, iskolai készségek kevert zavara) és BTM tanulókat továbbra is integráltan oktatjuk.

4.3 A nevelést-oktatást támogató programok, hagyományok

Alkotópadlásunkon **kézműves foglakozásokat** tartunk (famegmunkálás, agyagozás, népi ételek készítése).

A gyermekek szókincsének fejlesztésére, olvasásra ösztönzésükre és a tehetségek felkutatására **szavaló** (járási szintű) és **mesemondó versenyeket** („Sárkányok" mesemondó találkozója) szervezünk.

Fontosnak tartom, hogy iskolánk **új névadójának** tiszteletére programokat szervezzünk. Tanulmányi kirándulások Fekete István emlékhelyekre, Fekete István emléknap tartása. Ezzel a gyermekek olvasóvá nevelését és a természet megszerettetését együttesen támogatjuk.

Mind a diákok, mind a pedagógusok esetében fontosnak tartom, hogy a kiemelkedő munkát végzők és eredményt elérők megfelelő elismerésben részesüljenek. Tanulók esetében azt tervezet, hogy az agyagozásban járatos kolléganők vezetésével és közreműködésével készítünk egy „**dicsőségfát**" az iskola bejáratához közel helyezzük el, melyre a legeredményesebb diákjaink képét / nevét helyezzük el. A **pedagógusok munkájának méltatására** a templomkertben alakítanánk ki egy méltó környezetet ahhoz, hogy a legalább öt évig iskolánkban dolgozó / dolgozott pedagógusok nevét kifüggeszthessük.

2011-ben **Ökoiskola** lettünk, melyhez a „Zöldsárkányok” munkája jelentősen hozzájárult. Ezt a tevékenységet a jövőben is folytatni kell.

A korábban sikeres programjainkat az előző évekhez hasonló formában tervezem továbbvinni és a jó hagyományt megőrizni.

4.4 Együttműködés, kapcsolattartás a partnerekkel

Rendkívül fontosnak tartom a **szülői szervezettel** való jó kapcsolat ápolását. A jótékonysági rendezvények szervezése során a pedagógusoknak és a szülői munkaközösségnek a jövőben szorosabban együtt kell működni.

A **DÖK** önszerveződését segítem, a patronáló tanárral és a diákképviselőkkel a helyi szabályzatokban meghatározott módon tartom a kapcsolatot.

Törekszem a **tankerülettel** a jó szakmai kapcsolat tovább építésére. Igyekszem az általuk kiadott feladatokat szakszerűen és határidőre elkészíteni. Különösen fontosnak tartom az együttműködést a teljes szakos ellátottság biztosításához. Mivel korábban is csak óraadókkal tudtuk biztosítani ezt a törvényi kötelezettségünket, a hiányszakok, alacsony óraszámú tantárgyak esetén a jövőben is szükségünk lesz a tankerület munkaerő támogatására.

Folyamatos, jó munkakapcsolatot ápolunk a beiskolázási körzetünkbe tartozó **óvodákkal**, a járásban működő **pedagógiai szakszolgálattal**, **családsegítő** és **gyermekjóléti szolgálattal**.

Régi jó kapcsolatunkat szeretnénk megőrizni a **Bakonysárkányi Német Nemzetiségi Önkormányzattal**. A szakmai programok közös szervezésében a továbbiakban is szívesen együttműködünk, annak érdekében, hogy nemzetiségi hagyományaink ápolása sikeresebb legyen.

Szélesíteni és mélyíteni kell a jövőben az **egyházakkal** való kapcsolattartást. Erre új feladataink is köteleznek: hit- és erkölcstan oktatás bevezetése, órarendbe építése. Nagy kihívást jelent, hogy egyszerre több egyházhoz kell alkalmazkodni és az egyeztetéseket elvégezni (órarendkészítés, egyéb tanórán kívüli rendezvények).

A **járás általános iskoláival** szeretném megőrizni jó kapcsolatunkat. Szívesen látogatjuk a meghívásos programjaikat és várjuk mi is őket meghirdetet

rendezvényeinkre, versenyeinkre. Nagy gondot fordítok a jövőben a vezetőkkel való szoros kapcsolattartásra annak érdekében, hogy segíthessük egymást a szakos ellátottság megoldásában, olyan lehetőséget találjunk, ami kölcsönösen jó nekünk és partneriskoláinknak is.

A **Táncsics Mihály Gimnázium** megkeresésére vállaltuk, hogy együtt működük a közösségi szolgálati feladatok megvalósításában. Részünkről jó lesz újra találkozni egykori tanítványainkkal, akik hasznosan segíthetnek nekünk a diákok korrepetálásában, kulturális rendezvények megvalósításában. A gimnáziumnak jó lesz, hogy értelmes és hasznos feladatot kínálunk a diákjaiknak.

Kollégáimmal a jó szakmai együttműködést szeretném megtartani és számítok a továbbiakban is támogató munkájukra. Közösen kell felkészülnünk a külső ellenőrzésekre, a tanfelügyeleti rendszer új kihívásaira. Ehhez minden pedagógusnak el kell készíteni **szakmai portfólióját**, mely pedagóguspályájának és tevékenységének legfontosabb szakmai gyűjteménye kell, hogy legyen.

4.5 Pedagógus szerepváltás az oktatásban, IKT alkalmazása

Mai társadalmunkban a pedagógusok szerepe megváltozott, a tudás átadójából a tudás megszerzésének segítőjévé kell válnia. Ez a szemléletváltás nem könnyű, minden pedagógusnak egyénileg kell megtalálnia a számára működő, eredményes módszereket.

Továbbképzéseken való részvétel, hospitálások, módszertani kultúránk bővítése, kompetencia alapú oktatási csomagok felhasználása, csoportos munkamódszerek alkalmazása, folyamatos önképzés segíthet ebben. A jövőben is csak központi támogatással lehet részt venni az ilyen jellegű külső továbbképzéseken.

Ahhoz, hogy a ma diákjai a holnap sikeres felnőttjei legyenek, fontos őket megtanítani tanulni, megtanítani az eszközök megfelelő használatára, az információtechnológia szolgálatukba állítására.

Az intézmény meglévő eszközei rugalmas és integrált környezetet biztosítanak ahhoz, hogy fokozzák az iskolai teljesítményeket.

A jövőben is tanár és diák személyes kapcsolatára fog épülni a nevelési, oktatási folyamat, de az informatika olyan lehetőségeket kínál, melyeket nem szabad

figyelmen kívül hagynunk. Az infokommunikáció terén az oktatók egy részének még mindig fejlődni kell. A gyerekek, már "anyanyelvi szinten" használják a számítógépeket, az oktatók egy részére ez nem igaz. Ezt a hiányosságot továbbképzésekkel lehet csökkenteni.

A korábban pályázaton beszerzett IKT eszközöket a továbbiakban is hatékonyan kell használni, pótlásukra, javításukra, korszerűségük megőrzésére folyamatosan figyelni kell, mindehhez pedig állami támogatásra van szükség.

Törekedni fogok arra, hogy minél több **információ digitálisan** is megjelenjen (szabályzatok, statisztikák, egyéb adminisztratív anyagok). Rendszeresebbé teszem a kollégákkal való **digitális kapcsolattartást** (email), gondot fordítok az **iskola honlapjának** rendszeres karbantartására, az adatok, információk frissítésére. Középtávú terveim között szerepel a **digitális napló** bevezetése.

4.6 Kiemelt nevelési-oktatási területek fejlesztése, kulcskompetenciák fejlesztése

A 21. század iskolája az infrastruktúra fejlesztése mellett új szemléletű pedagógiai megközelítést igényel. Ez értelmezésem szerint a következőket jelenti:

Napjainkban mind a hazai társadalom, mind az egyén számára rendkívül fontos a változó munkaerő-piaci igényekhez való alkalmazkodás. Az iskolai oktatás, nevelés szemléletében nem követhető már az a korábbi évtizedeket idéző modell, amikor a tanulási folyamat lezárult az iskolai tanulmányok befejezésével, és a megszerzett végzettség életre szólóan kijelölte az egyén életpályáját. A jövőben az életpálya bármely szakaszában szükségessé válhat annak módosítása, új készségek és kompetenciák elsajátítása. Ezért az oktatásban a hangsúlynak az alapkészségek és kulcskompetenciák fejlesztésére kell áthelyeződnie, hiszen ezek révén válhat bárki képessé az **egész életen át tartó tanulásra**. A kompetencia alapú oktatás a képességek, készségek fejlesztését, az alkalmazásképes tudást helyezi a középpontba. Az ezt megvalósító oktatási programcsomagok az ismeretszerzés és képességfejlesztés egyensúlyán alapuló oktatást, fejlesztést valósítanak meg.

A továbbiakban a megkezdett területeken alkalmazzuk a kompetenciaalapú oktatást:

- matematika-logika
- szövegértés, szövegalkotás
- idegen nyelv.

4.7 Működésünk gazdasági feltétele

Intézményünk költségvetését a tankerületi iránymutatás alapján készítettük el. A működtetés terén a továbbiakban is a racionális gazdálkodásra, a takarékos megoldások keresésére törekszünk. A MÁK 2011 őszén teljes körű vizsgálatot tartott, az állami normatívák jogszerű felhasználását ellenőrizte. A vizsgálat pozitív eredménnyel zárult. A felhasználást jogszerűnek, a hozzá kapcsolódó nyilvántartást példaértékűnek minősítették az ellenőrök. Úgy gondolom ez is bizonyíték a törvényeknek megfelelő pénzfelhasználási szokásainkra.

A tanulók esélyegyenlőségének biztosításához, a szakmai programunk megvalósításához és a működtetéshez a fenntartó anyagi támogatására számítunk.

Záró gondolatok

Vezetői programom összeállításakor az vezérelt, hogy iskolánk eddigi jó hírét, sikereit meg tudjam tartani, az új feladatokra fel tudjunk készülni. Beiskolázási körzetünk jövőjét hosszú távon is meghatározza polgárainak műveltsége, melynek alapeleme, hogy közoktatási intézményük színvonalasan működjön. Úgy érzem, hogy a magas elvárásoknak a több évtizedes helyi tapasztalataim, vezetői gyakorlatom birtokában meg tudok felelni.

Céljaimat csak az intézmény dolgozói kollektívájának támogatásával és együttműködésével érhetem el. Ehhez kérem az iskola tantestületének és minden dolgozójának, a szülők és diákok közösségének, valamint a nemzetiségi önkormányzat és a fenntartó, a tankerület támogatását.

Bakonysárkány, 2013. május 21.

Tisztelettel:

Benisné Manner Melinda